Regelbunden tillsyn i den fristående gymnasieskolan Tibble Fristående Gymnasium i Täby kommun

Beslut och rapport

Skolinspektionen

Skolinspektionen

Beslut

Tibble Fristående Gymnasium TFG AB
Attundavägen 1
183 22 TÄBY

2009-06-12

Dnr 44-2008:535

Genomförd regelbunden tillsyn i den fristående gymnasieskolan Tibble Fristående Gymnasium i Täby kommun

Skolinspektionen har genomfört regelbunden tillsyn i den fristående gymnasieskolan Tibble Fristående Gymnasium i Täby kommun. Besök gjordes i skolan den 31 mars och den 1-2 april 2009.

Vid regelbunden tillsyn tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn och ungdomar att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Den regelbundna tillsynen av fristående skolor ska, förutom att granska hur väl utbildningen uppfyller statens krav, klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis *vara godkänd som fristående* gymnasieskola *och* vara berättigad till bidrag från elevernas hemkommuner.

Den regelbundna tillsynen behandlar tre områden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Tillsynen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten. Övergripande information och exempel på kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolinspektionens webbplats (http://www.skolinspektionen.se/tillsyn)

Av bilagd rapport framgår hur den regelbundna tillsynen genomförts samt de bedömningar som gjorts av Skolinspektionen.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. den 14 september 2009 ska huvudmannen för Tibble Fristående Gymnasium redovisa till Skolinspektionen, inspektionsavdelningen i Stockholm, vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Då ska också redovisas vilka åtgärder som vidtagits eller planeras för att höja kvaliteten inom angivna förbättringsområden. Skolinspektionen avser även att vid kommande tillsynstillfälle följa upp effekterna av den regelbundna tillsynen.

Skolinspektionens beslut med anledning av den regelbundna tillsynen

Bedömningarna av om verksamheten vid Tibble Fristående Gymnasium uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för en fristående skola.

Skolinspektionen bedömer att verksamheten i Tibble Fristående Gymnasium huvudsakligen uppfyller kravet på att ge eleverna kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen motsvarar den offentliga gymnasieskolan.

Tibble Fristående Gymnasium startade den 1 juli 2007. Skolan drevs tidigare i Täby kommuns regi. Skolan bedriver vid tillsynsbesöket 18 olika utbildningar och har cirka 1 200 elever samt cirka 100 lärare. Lärarna vid skolan har utbildning för den undervisning som de i huvudsak bedriver.

Tibble Fristående Gymnasium är i många avseenden en väl fungerande gymnasieskola med undervisning av god kvalitet. Elevernas kunskapsresultat för 2008 indikerar att skolan huvudsakligen uppnår goda kunskapsresultat. De elever som Skolinspektionen träffade i samband med tillsynen uppger att de trivs och att de är nöjda med skolan samt att skolan är trygg. Skolinspektionen bedömer att skolan bedriver ett gott värdegrundsarbete, men att skolans likabehandlingsplan till viss del inte uppfyller författningarnas krav och att elevers delaktighet i arbetet med planen bör öka.

Alla elever har en individuell studieplan. Föräldrar upplever att de får god information om elevernas studiesituation bland annat under utvecklingssamtalen. Men i samtal med elever framgår att kunskapsuppföljningen skiljer sig mellan olika lärare, program och inriktningar. Vissa lärare följer kontinuerligt upp resultaten och kommunicerar dem, medan andra gör det mer sällan. Flera elever uppger dock att de i regel själva kan fråga läraren om hur de ligger till i ett ämne. Stöd och särskilt stöd erbjuds elever vid behov. Däremot bedömer Skolinspektionen att skolans åtgärdsprogram inte motsvarar författningarnas krav, bland annat framgår inte skolans ansvar tillräckligt tydligt.

Vid bedömning och betygssättning uppger lärarna att de utgår från mål i kursplaner, betygskriterier och resultat på nationella prov. Enligt elevernas uppfattning är det inte alltid helt klart vad lärarna sätter betyg utifrån och om lektionsnärvaro har betydelse för betyget. Enligt skolledning, lärare och elever förekommer problem med frånvaro från skolan. Det finns elever, framförallt i årskurs 3, som uteblir från lektioner för att i stället läsa på till prov. Skolan arbetar på olika sätt med att stävja problemen med frånvaro.

Skolans rektor genomförde under hösten 2008 en omorganisation som ett led i att förbättra arbetet med bl.a. uppföljning och analys av elevernas kunskapsresultat. Skolinspektionen bedömer att lärarnas uppföljning av kunskapsresultaten till stora delar fungerar väl, men att skolan bör fortsätta sitt utvecklingsarbete med kunskapsuppföljning i samtliga ämnen och kurser så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav för en ökad måluppfyllelse.

Skolan genomför ett antal olika studieresor utomlands för eleverna. Flera av resorna sker under längre perioder och genererar höga elevavgifter. Elevavgifterna är inte förenliga med skollagens regler.

Skolans systematiska kvalitetsarbete bör fortsätta att utvecklas och skolan måste upprätta en kvalitetsredovisning som motsvarar förordningens krav.

Skolinspektionen ser allvarligt på att Tibble Fristående Gymnasium driver utbildningar och egna lokala kurser som inte till fullo ryms inom skolans tillstånd. Skolans ledning

har vid möte med Skolinspektionen utfäst sig att lösa frågan så att alla berörda elever får giltiga slutbetyg, dvs. betyg från utbildningar som Tibble Fristående Gymnasium har tillstånd att driva. Med hänsyn till att det rör sig om felaktigheter i ett övergångsskede och då kurserna i fråga inte kommer att anordnas fortsättningsvis vidtar Skolinspektionen inte någon ytterligare åtgärd.

Brister som måste åtgärdas

Följande områden inom Tibble Fristående Gymnasiums verksamhet visar sådana brister att de snarast måste åtgärdas.

- Åtgärdsprogrammen uppfyller inte författningarnas krav (2 kap. 7 a § förordningen om fristående skolor).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte författningarnas krav (14 a kap. skollagen).
- Skolan är inte avgiftsfri (9 kap. 10 § skollagen).
- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte författningarnas krav (3 och 5 §§ förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet).
- Skolans egna lokala kurs körkortsteori FOR 1502 (50 poäng) uppfyller inte författningarnas krav och är inte i enlighet med Skolverkets beslut om rätt till bidrag (9 kap. 8 § skollagen).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Skolinspektionen bedömer att följande områden är i behov av förbättringsinsatser.

- Skolans systematiska kvalitetsarbete bör fortsätta att utvecklas.
- Elevernas delaktighet i arbetet med kvalitetsredovisningen bör öka.

På Skolinspektionens vägnar

Bertil Karlhager
Enhetschef

Marie Wiberg-Svensson
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också utredaren Carin Wolf och undervisningsrådet Ana-Maria Koci deltagit.

Bilaga
Rapport

Kopia till
Täby kommun

Regelbunden tillsyn i den fristående gymnasieskolan Tibble Fristående Gymnasium (TFG) i Täby kommun

Gymnasieskola

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i och besökt Tibble Fristående Gymnasium den 31 mars och den 1–2 april 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen. Detta är Skolinspektionens första tillsyn av skolan sedan den startade sin verksamhet som fristående gymnasieskola läsåret 2007/08.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper**, **Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (http://www.skolinspektionen.se/tillsyn/).

Tillsynen av fristående gymnasieskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Huvudmannen har ansvar för att de brister som lyfts fram i rapporten åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen vilket framgår av Skolinspektionens beslut. Skolinspektionen följer också upp effekterna av tillsynen vid nästkommande regelbundna tillsyn.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolinspektionen, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades rektorn, skolans ledningsgrupp, ett urval av lärare, elever respektive föräldrar, elevvårdsteamet inklusive skolsköterskor samt företrädare för huvudmannen. Skolinspektionen besökte även lektioner inom ramen för den Estetiska utbildningen, Handels- och administrationsutbildningen och olika inriktningar inom den Samhällsvetenskapliga utbildningen. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för bedömningen. Även annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller publicerad på annat sätt, har använts.

Huvudmannen för Tibble Fristående Gymnasium har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Täby kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Det framkom att kommunen varje år inhämtar kvalitetsredovisningar och betygsresultat. Kommunen gör ett årligt

besök på skolan och bjuder även in till olika träffar för att diskutera övergripande verksamhetsfrågor.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Tibble Fristående Gymnasium

Tibble Fristående Gymnasieskola	Antal elever
Estetiska utbildningen	98
Handels- och administrationsutbildningen	83
Samhällsvetenskapsutbildningen	1 007
Psykologiutbildningen	28
Totalt	1 216

Källa: Skolans egna uppgifter juni 2009

Skolverket beslutade den 15 mars 2007 (dnr 44-2006:892) att Tibble Fristående Gymnasium i Täby kommun har rätt till bidrag för följande utbildningar:

Samhällsvetenskapsutbildningen Samhällsvetenskap, Samhällsvetenskapsutbildningen Kultur, Samhällsvetenskapsutbildningen Språk, Samhällsvetenskapsutbildningen Ekonomi, Samhällsvetenskapsutbildningen Småföretagande samt sju utbildningar som är närliggande Samhällsvetenskapsutbildningen, Idrott Hälsa Ledarskap, IT Ekonomi, Juridik och Ekonomi, World Wide Business, World Wide Information, World Wide Languages, World Wide Ski. Utbildningarna har i bidragshänseende hänförts till motsvarande nationella Samhällsvetenskapsprogrammet.

Estetiska utbildningen, Bild- och formgivning, Musik och Musikteater har i bidragshänseende förts till motsvarande nationella Estetiska programmet.

Handels- och administrationsutbildningen, Turism och resor och Handel och service har i bidragshänseende hänförts till motsvarande nationella Handels- och administrationsprogrammet.

Rätten till bidrag gäller under förutsättning att utbildningarna startat senast vid början av läsåret 2008/09 och under förutsättning att de följer huvudmannens angivna utbildningsmål samt kurs- och poängplaner i enlighet med Skolverkets beslut.

Skolverket beslutade den 15 februari 2008 (dnr 44-2007:1206) att Tibble Fristående Gymnasieskola är berättigad till bidrag för ytterligare två utbildningar, Psykologiutbildningen och Naturvetenskapsutbildningen, Miljökunskap.

Psykologiutbildningen har i bidragshänseende hänförts till det motsvarande nationella Samhällsvetenskapsprogrammet. Naturvetenskapsutbildningen, Miljökunskap ska i bidragshänseende hänföras till motsvarande nationella Naturvetenskapsprogrammet. Rätten till bidrag gäller under förutsättning att utbildningarna startat senast vid början av läsåret 2009/10.

Skolinspektionen beslutade den 15 december 2008 (dnr 44-2008:944) att Tibble Fristående Gymnasium är berättigad till bidrag för utbildningen Naturvetenskapsutbildningen, Matematik och datavetenskap.

Utbildningen Naturvetenskapsutbildningen, Matematik och datavetenskap hänförs i bidragshänseende till Naturvetenskapsprogrammet.

Huvudman för skolan är Tibble Fristående Gymnasium TFG AB med organisationsnummer 556697-8556.

Täby Kommunfullmäktige beslutade den 10 maj 2007 (dnr 73/2007-65) om verksamhetsövergång från det kommunala Tibble gymnasium till Tibble Fristående Gymnasium TFG AB (s.k. avknoppning[1]).[2]

Tibble Fristående Gymnasium startade den 1 juli 2007. Skolan drevs tidigare i kommunal regi i drygt 40 år. Samtliga elever som gick i den kommunala skolan, Tibble gymnasium, valde vid övergången till den fristående skolan att stanna kvar på skolan. Även majoriteten av lärarna valde att stanna kvar. Skolan hade vid tillsynsbesöket 1 216 elever och 98 lärare. De flesta eleverna är folkbokförda i Täby kommun, men skolan har även elever från Österåker, Vallentuna, Vaxholm och Danderyds kommun.

Skolan följer läroplanen för de frivilliga skolformerna, Lpf 94.

Verksamheten vid Tibble Fristående Gymnasieskola omfattar vid tillsynsbesöket följande 18 utbildningar:

- Estetiska utbildningen Bild- och formgivning,
- Estetiska utbildningen Musik,
- Estetiska utbildningen Musikteater,
- Handels- och administrationsutbildningen Turism och resor,
- Handels- och administrationsutbildningen Handel och service,
- Samhällsvetenskapsutbildningen Samhällsvetenskap,
- Samhällsvetenskapsutbildningen Kultur,
- Samhällsvetenskapsutbildningen Språk,
- Samhällsvetenskapsutbildningen Ekonomi,
- Samhällsvetenskapsutbildningen Småföretagande,
- Idrott, Hälsa, Ledarskap närliggande samhällsvetenskapsutbildningen,

[1] Med avknoppning avses att en kommun erbjuder anställda i verksamheten att ta över driften och normalt också förvärva befintliga tillgångar.

[2] Kammarrätten i Stockholm fastslog i dom den 9 april 2009 (mål nr 584-08) att Täby kommuns beslut att lägga ned Tibble gymnasium som kommunal gymnasieskola för att fortsätta drivas av Tibble Fristående Gymnasium inte var förenligt med kommunallagen.

- IT Ekonomi, närliggande samhällsvetenskapsutbildningen,
- Juridik och Ekonomi, närliggande samhällsvetenskapsutbildningen,
- World Wide Business, närliggande samhällsvetenskapsutbildningen,
- World Wide Information, närliggande samhällsvetenskapsutbildningen,
- World Wide Languages, närliggande samhällsvetenskapsutbildningen,
- World Wide Sport, närliggande samhällsvetenskapsutbildningen,
- Psykologiutbildningen.

Enligt uppgift från skolan hade skolan få sökande elever höstterminen 2008 till Handels- och administrationsutbildningen med inriktning mot turism och resor samt Samhällsvetenskapsutbildningen med inriktning mot småföretagande. Skolan har därför för närvarande inte dessa utbildningar för elever i årskurs 1.

Skolans ledningsgrupp består av rektor, en biträdande rektor, två programchefer, en IT-chef och en ekonomichef samt elevrådsrepresentanter. Skolan är organiserad i ämnesgrupper och i 12 programlag. Ämnesgrupperna består av lärare som undervisar i ämnet och programlagen består av lärare som undervisar inom programmet.

Tibble Fristående Gymnasium ligger centralt i Täby kommun, norr om Stockholm, med tillgång till goda kommunikationer. Skolan hyr skollokalerna av Täby kommun. Granne med skolan finns idrottsanläggningar som skolan också hyr av kommunen och även teaterlokaler.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens mål, programmålen och kursplanernas mål.

Tabell 2: Resultat för elever i gymnasieskolans årskurs tre som erhållit slutbetyg

	Tibble Fristående Gymnasium	**Kommungrupp**	**Riket**	
			Fristående skolor	**Kommunala skolor**
	2008	**2008**	**2008**	**2008**
Estetiska programmet (ES)				
Genomsnittlig betygspoäng	15,7	15,5	15,1	14,9
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	96,7		91,0	91,0
Handels- och administrationsprogrammet (HP)				
Genomsnittlig betygspoäng	12,6	12,4	12,9	12,8
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	87,5		84,0	82,0
Samhällsvetenskapsprogrammet (SP)				
Genomsnittlig betygspoäng	14,5	15,0	15,1	14,7
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	96,4		91,0	92,0
Totalt				
Genomsnittlig betygspoäng	14,5	14,4	14,2	14,0
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	96,0		88,0	89,0

Källa: Skolverkets nationella statistik 2008

Kommentar och bedömning:
Vid Skolinspektionens tillsynsbesök är Tibble Fristående Gymnasium inne på sitt andra verksamhetsår. Det innebär att vid denna tidpunkt har inga elever gått hela sin gymnasieutbildning vid den fristående gymnasieskolan.
I tabell 2 redovisas därmed endast resultat för läsåret 2007/08 eftersom detta var Tibble Fristående Gymnasiums första verksamhetsår. Av statistiken framgår att de Estetiska utbildningarna vid Tibble Fristående Gymnasium uppvisar genomsnittligt högre betygspoäng jämfört med motsvarande utbildningar i riket. För de Samhällsvetenskapliga utbildningarna och Handels- och administrationsutbildningarna är de genomsnittliga betygspoängen något lägre jämfört med nivån för riket.
Totalt sett är den genomsnittliga betygspoängen högre vid Tibble Fristående Gymnasium jämfört med riket. Andelen elever vid Tibble Fristående Gymnasium med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier uppgick vårterminen 2008 till 96 procent vilket också ligger över nivån för riket.
Skolinspektionen har tagit del av skolans första kvalitetsredovisning, som avser år 2007. I denna redovisas andelen elever med betyget Icke Godkänt (IG) och betyget Mycket Väl Godkänt (MVG) i ämnena Engelska A, Matematik A och Svenska A för elever vid skolan läsåren 2005/06, 2006/07, dvs. då skolan drevs i kommunal regi. Samtliga elever som läsåret 2006/07 läste Engelska A och Svenska A uppvisar minst Godkänt i dessa ämnen. I Matematik A uppnådde 96 procent av eleverna lägst betyget Godkänt. Andelen elever med betyget MVG var 37 procent i Engelska A, 19 procent i Matematik A och 37 procent i Svenska A. Några ytterligare resultat för andra ämnen/kurser presenteras inte i kvalitetsredovisningen. Det finns heller inga sammanställningar av elevernas resultat uppdelade utifrån kön eller utbildningsinriktning.
Enligt Skolinspektionen indikerar elevernas kunskapsresultat för 2008 att skolan huvudsakligen uppnår goda kunskapsresultat.
(Se bedömningspunkt 3.4 Kvalitetsarbete)

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla kurser i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.2 Varje elev ges regelbundet samtal där man med en studieplanering som grund ger en samlad information om elevens kunskapsutveckling och studiesituation.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella kursproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Lärarna utgår vid bedömning och betygssättning från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas och betygskatalog förs enligt författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens strävansmål, programmålen och kursplanernas mål anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna har inflytande över hur deras utbildning utformas och ges möjlighet att kunna påverka, vara delaktiga och ta ansvar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Skolan strävar mot att varje elev utvecklar en insikt om sitt eget sätt att lära och en förmåga att utvärdera sitt eget lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna och med det omgivande samhället för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Undervisningen är saklig och allsidig.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till den enskilde elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att en elev, kan ha behov av särskilda stödåtgärder ska rektorn, enligt förordningen om fristående gymnasieskolor 2 kap. 7 a §, se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogram upprättas. Tibble Fristående Gymnasium har fungerande rutiner för upprättande av åtgärdsprogram. För elever som har behov av särskilt stöd ansvarar handledaren och specialpedagogen för upprättande av åtgärdsprogram. Av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen har granskat kan dock konstateras att målen för eleven inte är konkreta. Vilka åtgärder som ska genomföras framgår inte klart och ansvarsfördelningen för dessa är otydlig. Skolinspektionen bedömer att skolans åtgärdsprogram inte motsvarar författningarnas krav. Detta måste skolan åtgärda. *(För stöd i arbetet med åtgärdsprogram se Allmänna råd och kommentarer för arbetet med åtgärdsprogram SKOLFS 2008:25).*

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphörde att gälla den 1 januari 2009. Därefter gäller istället 14 a kap. skollagen (1985:1 100, ändrad genom 2008:571) och den nya diskrimineringslagen (2008:567). Diskrimineringsombudsmannen (DO) ansvarar för tillsynen av diskrimineringslagen.

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom varje särskild verksamhet och varje år upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som skolan avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna genomförts ska tas in i efterföljande plan.

Den nya lagstiftningen innebär att skolorna från och med den 1 januari 2009 ska beakta bestämmelserna i två regelverk för att garantera samma materiella skydd mot diskrimineringar, trakasserier och kränkande behandling. Det finns inget som hindrar att skolan för samman de planer som ska upprättas till ett dokument. Det innebär således att kraven på årlig plan mot kränkande behandling och likabehandlingsplan i skolan/verksamheten kan uppfyllas i en och samma plan. Enligt en särskild förordning (SFS 2006:1100) ska eleverna medverka vid planens upprättande, uppföljning och eventuella omarbetning.

Tibble Fristående Gymnasium har en likabehandlingsplan som senast reviderades i december 2008. Lärare uppger att de varit delaktiga i framtagande av planen och enligt rektorn har elever medverkat i arbetet med planen. Av skolans likabehandlingsplan framgår att varje år informeras skolans nya elever och deras föräldrar både skriftligt och muntligt om skolans likabehandlingsplan.

Skolans likabehandlingsplan uppfyller till viss del författningarnas krav men måste utvecklas på några punkter. Vid tillsynsbesöket framgår att planen inte utarbetats utifrån en aktuell kartläggning av skolans specifika behov, vilket ska vara utgångspunkt för de insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året. Vidare uppger elever att de inte varit delaktiga i arbetet med planen. Eleverna som intervjuades kände inte heller till likabehandlingsplanen. Under tillsynsbesöket får Skolinspektionen olika bilder om eleverna har varit delaktiga i arbetet med planen eller inte. Detta bör skolan uppmärksamma.

Skolinspektionen bedömer att skolans likabehandlingsplan inte motsvarar de krav som ställs på en sådan plan. Detta måste skolan åtgärda. Skolinspektionen

förutsätter att skolan följer den nu gällande lagstiftningen.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Skolan tar emot elever enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Varje elev erbjuds en undervisningstid som motsvarar den garanterade undervisningstiden och den erbjudna undervisningstiden kan redovisas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.3 Skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Skolans lokala kurser uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
En fristående skola ska enligt 9 kap. 8 § skollagen lämna utbildning som ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som ges i den offentliga gymnasieskolan. En egen lokal kurs som anordnas av en fristående skola måste svara mot dessa krav och inrymmas i beslutet om bidragsrätt för skolan. I samband med Skolinspektionens tillsyn framgår att skolan bedriver en egen lokal kurs benämnd Körkortsteori FOR 1502 (50 poäng).

Skolinspektionen bedömer att innehållet i den egna lokala kursen Körkortsteori inte ryms inom gymnasieskolans uppdrag. Detta måste skolan åtgärda. Se vidare bedömningspunkt 3.5.3 utbildningen sker inom ramen för skolans tillstånd.

3.1.5 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.6 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag för vissa hjälpmedel eller enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 9 kap. 10 § skollagen ska utbildningen vid fristående gymnasieskolor, vilka har rätt till bidrag, vara avgiftsfri för de elever som bidragen avser. Eleverna ska utan kostnad ha tillgång till böcker, verktyg och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning. Skolan får dock besluta att eleverna ska hålla sig med enstaka egna hjälpmedel. I verksamheten får också förekomma enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleverna. Vid Skolinspektionens tillsynsbesök på skolan framgår att eleverna, som ett led i skolans internationalisering, genomför olika utlandsresor. Enligt skolledningen ingår studieresor som en obligatorisk del i utbildningarna World Wide Business och World Wide Languages. Eleverna vid dessa utbildningar genomför varje vårtermin en fyra veckor lång studieresa utomlands. Av skolans programkatalog 2009/10 framgår att eleverna som går på World Wide Languages i årskurs 1 reser till Tyskland, i årskurs 2 och 3 till Spanien respektive Frankrike. Inom övriga utbildningar på skolan förekommer språkresor och elevutbyten med bland annat Frankrike, Tyskland, Italien och Spanien. Av dokument från skolan som Skolinspektionen tagit del av framgår att elever som inte deltar i resorna tillförsäkras lärarledd undervisning i skolan. Skolinspektionen har tagit del av skolans egen sammanställning över de kostnader som dels eleven dels skolan har i samband med studieresor under läsåret 2008/09. Av sammanställningen framgår bland annat följande studieresor och avgifter för deltagande elever. - Elever i årskurs 1 inom utbildningen World Wide Languages fyra veckors resa till Tyskland, elevavgift 4 000 kronor (143 kronor per dag)

- Elever i årskurs 2 inom utbildningen World Wide Languages fyra veckors resa till Spanien och Portugal, elevavgift 3 800 kronor (136 kronor per dag)
- Elever i årskurs 3 inom utbildningen World Wide Languages fyra veckors resa till Frankrike, elevavgift 4 000 kronor (143 kronor per dag)
- Elever på Samhällsvetenskapsutbildningen (i huvudsak elever i årskurs 3) resa till St Petersburg fem dagar, elevavgift 2 000 kronor respektive 1 300 kronor för elever som haft rysk elev boende hos sig i november 2008 (400 respektive 260 kronor per dag)
- Elever som läser Italienska steg 2 resa till Rom fyra dagar, elevavgift 1 700 kronor plus biljett. (425 kronor per dag plus biljett)
- Elever i årskurs 3 på Samhällsvetenskapsutbildningen Kulturresa till Rom fem dagar, elevavgift 2 500 kronor (500 kronor per dag)

Enligt skolledningen finns det möjlighet till ekonomisk hjälp från skolan för elever som inte har råd att betala avgifterna.
Som framgår ovan genomför Tibble Fristående Gymnasium ett antal olika studieresor utomlands för eleverna. Flera av resorna sker under längre perioder och genererar därmed höga kostnader för eleven. Enligt Skolinspektionen överstiger de belopp som eleven ska betala de nivåer som är förenliga med skollagens regler om kostnader för utbildning. Det är heller inte förenligt med skolans värdegrund och principen om lika tillgång till utbildning i 1 kap. 2 § skollagen att vissa elever av kostnadsskäl ska behöva avstå från inslag i utbildningen. Att skolan betalar för de elever som visar sig inte ha råd är inte heller förenligt med värdegrunden.
Skolinspektionen bedömer att Tibble Fristående Gymnasium tar ut avgifter i samband med studieresor som inte är förenliga med författningarnas krav. Detta måste skolan åtgärda.

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans lärare har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektorns ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att utbildningen inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94) måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. För att en skola ska utvecklas måste den fortlöpande ifrågasätta sina undervisningsmål och arbetsformer, utvärdera sina resultat och pröva nya metoder. Enligt rektor är kvalitetsarbete ett viktigt utvecklingsområde för skolan. Som ett led i att förbättra arbetet har skolan från och med läsåret 2008/09 organiserats i tolv programlag och i ämnesgrupperingar. Dessa har i uppdrag att arbeta med uppföljning och analys av elevernas kunskapsresultat och betyg för att förbättra måluppfyllelsen på skolan. Skolan har tagit fram en årlig utvärderingsklocka för arbetet med utvärdering. Denna omfattar bland annat återkommande kursutvärderingar i samtliga kurser, analys av resultat på nationella prov, programlagsutvärderingar, kvalitetsgranskning av verksamheten utifrån enkäter med elever, föräldrar och personal samt framtagande av skolans kvalitetsredovisning. Skolinspektionen anser att Tibble Fristående Gymnasium är på god väg i arbetet med att planera, följa upp och utvärdera verksamheten. Enligt Skolinspektionen

bör skolan dock fördjupa sin analys och sin uppföljning av kunskapsresultaten i samtliga ämnen och kurser så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav för en ökad måluppfyllelse**.**
Skolinspektionen bedömer att skolan bör fortsätta att utveckla sitt systematiska kvalitetsarbete.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	**Åtgärder behövs**
	X

Motivering

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. (1997:702) ska varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Arbetet med kvalitetsredovisningen ska främja skolans kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. Enligt förordningen ska en skolas kvalitetsredovisning bl.a. innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska även uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen redovisas. Vidare ställs krav på elevers och personals delaktighet i arbetet med kvalitetsredovisningen. Även elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta.
Som tidigare framgår övergick Tibble Gymnasium från att ha varit en kommunal skola till att bli en fristående skola, Tibble Fristående Gymnasium, med TFG AB som huvudman, den 1 juli 2007. Skolan har vid tidpunkten för tillsynen endast utarbetat en kvalitetsredovisning, som avser kalenderåret 2007. Den innefattar därmed skolan både i kommunal och fristående regi. Skolans kvalitetsredovisning för kalenderåret 2008 var vid tillsynsbesöket ännu inte färdigställd.
Kvalitetsredovisningen för 2007 innehåller ”verksamhetens kvalitet inom elva olika områden” exempelvis trygghet och trivsel, elevernas ansvar för eget lärande, delaktighet, styrning och ledarskap, kunskaper och färdigheter. De resultat som presenteras i kvalitetsredovisningen avser elever som studerade vid skolan då den drevs i kommunal regi. Resultaten avser ett begränsat antal ämnen, Engelska A, Matematik A och Svenska A. Kvalitetsredovisningen innehåller även prioriterade förbättringsområden inför kalenderåret 2008.
Skolinspektionen konstaterar att skolans kvalitetsredovisning för kalenderåret 2007 saknar analyser av resultaten i förhållande till kunskapsmål och åtgärder i alla ämnen med anledning av eventuellt bristande måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen saknas även uppföljning av skolans likabehandlingsplan. Enligt

rektorn och lärare deltar lärare och övrig personal i hög utsträckning i arbetet med kvalitetsredovisningen. Rektorn uppger att eleverna är delaktiga i kvalitetsredovisningen genom att besvara enkäter och utvärdera kurser. Resultat från kursutvärderingar delges programcheferna som i sin tur rapporterar det till den som skriver rapporten.
Skolinspektionen bedömer att skolans kvalitetsredovisning inte uppfyller förordningens krav. Detta måste åtgärdas. Skolinspektionen bedömer dessutom att elevernas delaktighet i arbetet med kvalitetsredovisningen bör öka.

3.5 Huvudmannaskap och tillstånd

Bedömningspunkter

3.5.1 Skolan drivs av den huvudman som innehar tillståndet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.5.2 Skolan bedriver huvuddelen av undervisningen med hjälp av lärare som är anställda av skolan.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.5.3 Utbildningen sker inom ramen för skolans tillstånd.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

En fristående gymnasieskola kan enligt 9 kap. 8 § skollagen förklaras berättigad till bidrag för en utbildning som uppfyller författningarnas villkor. Eleverna på en sådan utbildning har rätt till studiestöd och ska få betyg i enlighet med gymnasieförordningens bestämmelser.
I samband med Skolinspektionens tillsyn framgår dels att skolan bedriver flera egna lokala kurser som skolan saknar tillstånd för, dels att Tibble Fristående Gymnasium har fortsatt att bedriva den utbildning för nuvarande elever i årskurs 3 som Täby kommun drev i den kommunala gymnasieskolan före avknoppningen till fristående skola. Dessa utbildningar är dock närliggande de utbildningar som Tibble Fria Gymnasium har tillstånd för.
I och med övergången utlovades, enligt skolledningen, eleverna att få slutföra de kurser och utbildningar som eleverna påbörjat i den kommunalt drivna Tibble

gymnasieskola. Enligt rektorn kommer dessa egna lokala kurser och utbildningar inte att erbjudas från läsåret 2009/10.
Skolinspektionen ser allvarligt på att Tibble Fristående Gymnasium driver utbildningar och egna lokala kurser som inte till fullo ryms inom skolans tillstånd. Skolans ledning har vid möte med Skolinspektionen utfäst sig att lösa frågan så att alla berörda elever får giltiga slutbetyg, dvs. betyg från utbildningar som Tibble Fristående Gymnasium har tillstånd att driva. Med hänsyn till att det rör sig om felaktigheter i ett övergångsskede och då kurserna i fråga inte kommer att anordnas fortsättningsvis vidtar Skolinspektionen inte någon ytterligare åtgärd.

3.6 Stabilitet

Bedömningspunkter

3.6.1 Skolan har ett stabilt elevunderlag.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.6.2 Skolan har en stabil ekonomi.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Stockholm 2009-06-12

Marie Wiberg-Svensson

Carin Wolf

Ana-Maria Koci